

ЕКСПРЕСІЯ α - РЕЦЕПТОРУ ЕСТРОГЕНА ПРИ ПЕРЕДПУХЛИННІЙ ПАТОЛОГІЇ В ТКАНИНІ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ

*Лукавенко І. М., Андрющенко В. В., Язиков О. В.
Сумський державний університет,
кафедра хірургії з дитячою хірургією та курсом онкології*

Відсутність чітких та об'єктивних критеріїв про розподіл, рівень та функціональну активність рецепторів естрогену (ER1) в тканині МЗ, їх взаємозв'язок з гістологічною формою хвороби являється актуальною проблемою в діагностиці та лікуванні хворих з передпухлинною патологією.

Мета. Вивчити експресію ER1 при проліферативній мастопатії.

Матеріали та методи дослідження. Вивчено експресію ER1 в 120 морфологічних зразках 82 пацієнтів, що оперовані з приводу проліферативної мастопатії. У пацієнтів з декількома новоутворами кожен підлягав окремому морфологічному та імуногістохімічному (ІГХ) дослідженню. Результати ІГХ оцінювали напівкількісним способом Allred D.C.

Результати. Досліджено дані 82 пацієнтів у віці від 16 до 62 років, які оперовані з приводу передпухлинної патології МЗ (2 чоловіки з гінекомастією). Серед оперованих хворих 46 % склали пацієнти до 30 років, до вікової групи 31–40 років увійшло 24 %, 30 % хворих – 41 та більше років. Серед всіх досліджених морфологічних зразків 31% не мали клінічних проявів та були виявлені при скринінговому дослідженні УЗД. Це були фіброаденоми і/або ділянки з тенденцією до вузлоутворення. З досліджених морфологічних зразків більшість 50 % склали новоутвори з переважанням фіброепітеліального типу проліферації.

Епітеліальна або долькова атипія виявлена у 3х пацієнток. Серед них лише у однієї пацієнтки (40 років) при мамографічному обстеженні встановлено категорію BIRADS 4. У інших двох пацієнток (20 та 23 роки) крім клінічних факторів середнього ризику на етапі доопераційного обстеження не знайдено ознак виражених проліферативних змін в молочній залозі.

ІГХ реакцію спостерігали в усіх вікових категоріях. При порівнянні морфологічних зразків класичного гістологічного патоморфозу виявлено ІГХ неоднорідність в усіх категоріях.

В переважній кількості зразків (56 %) експресія ER1 складала від 3 до 6 балів. Серед зразків з різко вираженою реакцією 57 % належать пацієнтам до 30 років.

В зразках з фіброепітеліальним типом проліферації в 61 % рівень експресії склав від 5 до 8 балів. Рецептор-негативний статус виявлений в 11 %. При проліферативних змінах протоків МЗ рівень ER1 не залежав від типу проліферації та виявив ІГХ поліморфізм від негативної до різкопозитивної реакції. У пацієнток, хворих на протоковий папіломатоз негативна ІГХ реакція не спостерігалася, в той час як рівень експресії був помірно- та сильнопозитивний в 5 з 7 зразках. У пацієнтів з факторами високого ризику на РМЗ переважній більшості зразків виявлено рецептор-позитивний статус.

Визначення ER1 може відігравати роль в відокремленні жінок групи ризику на рак. Поряд з клінічними характеристиками протікання хвороби, визначення ER1 – важлива характеристика, що допомагає будувати схеми індивідуального комплексного лікування, обґрунтовує доцільність призначення антиестрогенів, може нести інформацію про ризик рецидиву захворювання.